

Sygn. akt I C 363/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Ewa Karwowska

Protokolant st. sekr. sąd. Danuta Szpanowska- Bartkowska

po rozpoznaniu w dniu 14.04.2013 r. w Gdańsku

sprawy z powództwa **P. K.**

przeciwko **Skarbowi Państwa-Aresztowi Śledczemu w G., Zakładowi Karnemu w M., Zakładowi Karnemu w S. i Zakładowi Karnemu w K.**

o zapłatę

I. Oddała powództwo.

II. Zasądza od powoda P. K. na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 3.600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Powód P. K. wniósł pozew przeciwko Skarbowi Państwa - Zakładowi Karnemu w M., Zakładowi Karnemu w S., Aresztowi Śledczemu w G., Zakładowi Karnemu w K. o zapłatę kwoty 200.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia ogłoszenia wyroku do dnia zapłaty, tytułem naruszenia jego dóbr osobistych, z uwagi na niezapewnienie mu minimalnych godnych warunków bytowych. Jednocześnie wniósł o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów procesu. Przy czym od Zakładu Karnego w M., w S., w K. domagał się od każdego z nich zapłaty kwoty 40.000 zł, natomiast od Aresztu Śledczego w G. kwoty 80.000 zł.

Powód źródło swojej krzywdy upatrywał w fakcie osadzenia go we wskazanych jednostkach penitencjarnych w przeludnionych celach oraz w niezapewnieniu mu odpowiednich warunków sanitarno-bytowych. Wskazywał, że nie zostały zachowane w przeznaczonych dla niego pomieszczeniach normy metrażowe przewidziane na jednego osadzonego, w sposób nieprawidłowy wydzielone były sanitariaty, cele były zagrzybione, wilgotne, niewłaściwie wentylowane. Nie była zachowana także prawidłowa temperatura pomieszczeń i brak było ciepłej wody.

W odpowiedzi na pozew oraz w dalszych pismach procesowych pozwany Skarb Państwa - Dyrektor Zakładu Karnego w M., w S., w K. oraz Aresztu Śledczego w G., reprezentowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda kosztów postępowania według norm przepisanych.

W ocenie pozwanego, administracja jednostek, w których przebywał powód każdorazowo dbała, by kara pozbawienia wolności wykonywana była humanitarnie i z poszanowaniem godności ludzkiej. Zaprzeczył przy tym, by po stronie powoda w czasie przebywania w poszczególnych jednostkach penitencjarnych powstała jakkolwiek szkoda, która byłaby skutkiem niezgodnego z prawem działania lub zaniechania i naruszałaby jego dobra osobiste. Działaniom pozwanego nie można przypisać cech bezprawności. Wywiązał się bowiem wobec powoda ze wszystkich nałożonych na niego zobowiązań, mających na celu zapewnienie mu realizacji jego praw. Powód był traktowany w sposób

godny, z poszanowaniem przysługujących mu praw i jego dóbr osobistych. W żadnej jednostce nie przebywał w warunkach, w których powierzchnia celi na jedną osobę wynosiła mniej niż 3 m². W razie konieczności, Dyrektorzy jednostek penitencjarnych informowali Sędziego Penitencjarnego o utrzymującym się przeludnieniu. Nadto, warunki sanitarne i higieniczne w celach mieszkalnych były prawidłowe i zgodne z wymogami wynikającymi z Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2003 r. w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz.U. nr 186, poz. 1820). Powód miał zapewniony sprzęt kwaterunkowy według potrzeb. Kącki sanitarne stanowiły oddzielne pomieszczenie, oddzielone w sposób zapewniający nieskrępowane z nich korzystanie. Pomieszczenia, w których przebywał były prawidłowo wentylowane i oświetlone i na bieżąco remontowane. Jednocześnie otrzymywał także co miesiąc środki czystości, w ilości zgodnej z przepisami. Dolegliwości, na jakie powoływał się powód podczas wykonywania kary pozbawienia wolności nie wykraczały poza normalny zakres wynikający z istoty tej kary. Wszelkie podejmowane przez pozwanego czynności pozostawały w zgodności z przepisami prawa.

Nadto, pozwany podniósł zarzut nadużycia prawa podmiotowego przez powoda, wskazując, że zgłoszone przez powoda roszczenie jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia w oparciu o art. 442¹ § 1 k.c. co do części roszczenia za okres przed 23.02.2009 r. tj. za cały okres pobytu w Zakładzie Karnym w S., część pobytu w Zakładzie Karnym w M. i część pobytu w Areszcie Śledczym w G.. Zdaniem pozwanego charakter roszczenia wskazuje, że powód wiedział o szkodzie, na jaką się powołuje i osobie zobowiązanej do jej naprawienia - w czasie osadzenia go we wskazanych jednostkach.

Sąd ustalił co następuje:

Powód P. K. odbywał karę pozbawienia wolności w pozwanym:

-Zakładzie Karnym w M. od 7.03.2006 r. do dnia 30.03.2006 r. oraz od 21.09.2010 r. do 10.02.2011 r.

-Zakładzie Karnym w S. od dnia 30.03.2006 r. do dnia 9.05.2006 r.,

-Zakładzie Karnym w K. od dnia 1.04.2010 r. do dnia 25.05.2010 r., od 15.07.2010 r. do 24.08.2010 r.

-Areszcie Śledczym w G. od dnia 9.05.2006 r. do dnia 10.07.2006 r., od 9.08.2007 r. do 18.04.2008 r., od 2.11.2008 r. do dnia 1.04.2010 r. od dnia 25.05.2010 r. do 15.07.2010 r., od dnia 24.08.2010 r. do dnia 21.09.2010 r., od dnia 10.02.2011 r. do dnia 12.10.2011 r., od dnia 27.03.2012 r. do 13.07.2012 r.

Powód we wskazanych jednostkach był osadzony w celach, w których powierzchnia przypadająca na jednego osadzonego przekraczała 3 m².

Dowód: sprawozdanie k. 52-53, informacja o pobytach k. 53v, pismo Dyrektora ZK w S. k. 64 - 67, informacja o pobytach k. 68, pismo Dyrektora ZK w K. k. 78-79, informacja o pobytach k. 80, oświadczenie k. 82, oświadczenie k. 83, pismo Dyrektora A. w G. k. 90 - 102, notatka służbowa k. 97-102.

Cele mieszkalne, w których przebywał powód w ZK w M., w ZK w K., w ZK w S., w A. w G. były każdorazowo prawidłowo wyposażone w sprzęt kwaterunkowy. Ich stan techniczny był dobry, a ilość dostosowana została do liczby osadzonych przebywających w celi. W skład wyposażenia wchodził stół, półka pod telewizor oraz dla każdego skazanego łóżko, wkład do łóżka, szafka, taboret, wieszak, półka na przybory toaletowe, lustro, sztućce i inne przedmioty konieczne do utrzymania czystości. W każdej celi znajdowały się także kącki sanitarne, które były oddzielone od pozostałej powierzchni poprzez trwałą zabudowę, zapewniającą niekrępowane korzystanie z nich przez osadzonych. W ZK w M. miała ona postać pełnej zabudowy, w ZK w S. oddzielenie miało postać kotary materiałowej wykonanej z nieprześwitującego materiału, w ZK w K. - zabudowa miała postać parawanu wykonanego ze stelażu z kątownika metalowego wypełnionego płytą pilśniową do wysokości ponad 200 cm, przesłanianego zasłonką materiałową, bądź zabudowy ścianką działową murowaną od podłogi do sufitu, z zamykanymi drzwiami przesuwanymi.

Nadto, zamontowane było oświetlenie - odpowiednie do czytania i wykonywania pracy. Cele, w jakich przebywał powód były konserwowane w zależności od potrzeb, a wszelkie awarie na bieżąco usuwane. Nadto, wyposażone były w sprawne kanały wentylacyjne, sprawdzane corocznie przez uprawnionego kominiarza oraz podlegały wewnętrznej regularnej kontroli wykonywanej przez służby kwatermistrzowskie.

Środki czystości dostarczane były co miesiąc, zgodnie z obowiązującymi normami (papier toaletowy, maszynka do golenia, proszek do prania (20 dkg), pasta do zębów 1 tubka, krem do golenia (1 tubka), mydło (kostka).

Powód miał również możliwość korzystania z prawa do co najmniej jednej ciepłej kąpieli w tygodniu pod prysznicem indywidualnym dostępem do stanowiska natryskowego. Na co dzień w każdym pomieszczeniu, znajdowała się natomiast umywalka z bieżącą zimną wodą. Ciepłą wodę miał możliwość nagrzać albo grzałką albo czajnikiem.

We wskazanych jednostkach penitencjarnych na bieżąco wykonywane były wszystkie remonty cel. Nadto podjęto szereg działań, mających na celu poprawę i likwidację przeludnienia. Okresowo występujące w celach zawilgocenia, powstające najczęściej, wskutek niedozwolnych kąpieeli osadzonych w celi oraz zasłaniania klatek wentylacyjnych były niezwłocznie likwidowane przy pomocy środków dopuszczonych do stosowania w pomieszczeniach zamieszkałych przez ludzi i posiadających odpowiednie atesty.

W celach utrzymywana była także odpowiednia temperatura, w zależności od pory roku. Pomieszczenia te były także w odpowiedni sposób ogrzewane, temperatura pomieszczeń była na bieżąco kontrolowana i oscylowała w granicach powyższej 20 stopni C.

Powód każdorazowo miał zapewnioną odpowiednią opiekę wychowawczą, możliwość kontaktowania się z przełożonymi, w tym z Dyrektorem i przedstawiania swoich próśb i zgłaszania skarg związanych z pobytem, a także możliwość rozmowy z psychologiem. W trakcie odbywania kar w poszczególnych jednostkach nie zgłaszał on jednakże żadnych zastrzeżeń, co do warunków bytowych. Był traktowany na równi z innymi osadzonymi, humanitarnie, z poszanowaniem jego praw i godności osobistej. Prośby były rozpoznawane terminowo i bez zbędnej zwłoki.

Dowód: sprawozdanie ZK M. k. 52-53, k. 55v- 62v, protokół kontroli kominiarskiej k. 54, notatka służbowa k. 63, pismo Dyrektora ZK w S. k. 64 - 67, protokół kontroli sanitarnej k. 69-73v, protokół kontroli przewodów kominowych k. 74, pismo Dyrektora ZK w K. k. 78-79, oświadczenie wychowawcy k. 81 - 83, oświadczenie inspektora działu kwatermistrzowskiego k. 84, wyjaśnienie k.85, wyjaśnienie k. 8 -88, protokół kontroli k. 89, pismo Dyrektora A. w G. k. 90 - 102, notatka służbowa k. 103, notatka służbowa k. 104,

Wszystkie pomieszczenia podlegały bieżącym kontrolom i wizytacjom przez sędziego penitencjarnego. W trakcie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono, by warunki bytowe gwarantowane skazanym były niewłaściwe, czy powodujące brak możliwości wykonywania wobec nich kary pozbawienia wolności.

W każdej z jednostek penitencjarnych powód mógł korzystać z szeregu praw przysługujących osobom, wobec których wykonywana jest kara pozbawiona wolności, w tym m in. mógł korzystać z różnych form zajęć kulturalno - oświatowych i sportowych, z zasobów biblioteki, rozmów telefonicznych, widzeń, spacerów, opieki wychowawczej, psychologicznej, medycznej, duszpasterskiej.

Dowód: sprawozdanie ZK M. k. 52-53, k. 55v- 62v, pismo Dyrektora ZK w S. k. 64 - 67, protokół kontroli sanitarnej k. 69-73v, zarządzenie wewnętrzne dyrektora k. 75 - 76 v, oświadczenie wychowawcy k. 81, oświadczenie k. 82, oświadczenie k. 83, pismo Dyrektora A. w G. k. 90 - 102,

Sąd zważył, co następuje:

Ustalając stan faktyczny w przedmiotowej sprawie Sąd oparł się na dokumentach dostarczonych przez stronę pozwaną. Ich prawdziwość i autentyczność nie była przez żadną ze stron kwestionowana i nie budziła uzasadnionych

wątpliwości Sądu. Powyższe okoliczności sprawiają, że dowody te są wiarygodne i mogły posłużyć za podstawę ustaleń stanu faktycznego przedmiotowej sprawy.

Sąd nie dał natomiast wiary zeznaniom świadków T. S. i K. W.. Stanowiły one bowiem jedynie wyrażenie własnej oceny na temat warunków, w których przebywali, które nie znalazły żadnego potwierdzenia w pozostałym uznanym za wiarygodny materiale dowodowym. Zdaniem Sądu stanowiły one jedynie formę wparcia wywiedzonego roszczenia.

Z tych samych powodów, Sąd odmówił wiarygodności zeznaniom powoda P. K., które również nie pokrywały się z innymi wiarygodnymi dowodami w sprawie. Nie bez znaczenia jest przy tym także okoliczność, że powód przed wniesieniem pozwu nie zgłaszał pozwanemu do tego czasu żadnych zastrzeżeń, co do warunków odbywania kary pozbawienia wolności.

W ocenie Sądu, powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Podstawą materialnoprawną dochodzonego roszczenia stanowił art. 24 § 1 k.c. w zw. z art. 448 k.c. Zgodnie z art. 24 § 1 k.c. ten czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków. Osoba ta może w szczególności żądać zadośćuczynienia pieniężnego. Możliwość przyznania zadośćuczynienia potwierdza przepis art. 448 k.c. Nie ulega wątpliwości, iż odpowiedzialność sprawcy na podstawie art. 448 k.c. oparta jest na zasadzie winy. Jednakże reguła ta doznaje ograniczenia, gdy podmiotem odpowiedzialnym jest Skarb Państwa, którego odpowiedzialność jest uzależniona od obiektywnej bezprawności danego zachowania. Stosownie bowiem do treści art. 417 § 1 k.c. Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej.

W ocenie Sądu, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do uznania, że pozwany w wyniku niezgodnego z prawem działania doprowadził do naruszenia dóbr osobistych powoda. Z ustaleń poczynionych przez Sąd wynika bezspornie, iż Skarb Państwa zapewnił osadzonemu P. K. w każdej z pozwanych jednostek penitencjarnych, w jakich przebywał, w związku z odbywaniem przez niego kary pozbawienia wolności, odpowiednie warunki bytowe. Działanie to było zgodne z art. 4 § 1 i 2 k.k.w., które przewidują, że kary wykonuje się w sposób humanitarny, z poszanowaniem godności ludzkiej skazanego.

Całkowicie niezasadne Sąd uznał zarzuty powoda co do odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego z tytułu osadzenia go w przeludnionych celach w Zakładzie Karnym w M., Zakładzie Karnym w S., Areszcie Śledczym w G., Zakładzie Karnym w K.. Zgodnie z przepisem 110 § 2 k.k.w. minimalna norma metrażowa przypadająca na 1 osobę skazaną wynosi 3 m². Zgodnie z treścią art.110 § 2a k.k.w. skazany może być umieszczony na czas określony, nie dłuższy jednak niż 90 dni, w celi mieszkalnej, w której powierzchnia przypadająca na skazanego wynosi poniżej 3 m², nie mniej jednak niż 2 m², w razie m.in. wprowadzenia stanu wojennego, wyjątkowego lub klęski żywiołowej albo w czasie ich obowiązywania lub ogłoszenia na terenie położenia zakładu karnego lub aresztu śledczego stanu zagrożenia epidemiologicznego lub stanu epidemii albo wystąpienia w zakładzie karnym lub areszcie śledczym stanu zagrożenia epidemiologicznego lub stanu epidemii. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że powyższe normy zostały spełnione wobec powoda. P. K. odbywał karę pozbawienia wolności w pozwanym Zakładzie Karnym w M. od 7.03.2006 r. do dnia 30.03.2006 r. oraz od 21.09.2010 r. do 10.02.2011 r., w Zakładzie Karnym w S. od dnia 30.03.2006 r. do dnia 9.05.2006 r., w Zakładzie Karnym w K. od dnia 1.04.2010 r. do dnia 25.05.2010 r., od 15.07.2010 r. do 24.08.2010 r., w Areszcie Śledczym w G. od dnia 9.05.2006 r. do dnia 10.07.2006 r., od 9.08.2007 r. do 18.04.2008 r., od 2.11.2008 r. do dnia 1.04.2010 r. od dnia 25.05.2010 r. do 15.07.2010 r., od dnia 24.08.2010 r. do dnia 21.09.2010 r., od dnia 10.02.2011 r. do dnia 12.10.2011 r., od dnia 27.03.2012 r. do 13.07.2012 r. W każdej z tych jednostek penitencjarnych powód był osadzony w celach, w których powierzchnia przypadająca na jednego osadzonego przekraczała minimalne 3 m². Okoliczność tę potwierdziły przedstawione przez stronę pozwaną dokumenty, w postaci notatek urzędowych oraz informacji o pobytach powoda w jednostkach penitencjarnych,

zawierających wykaz stanu osobowego w celach oraz informacje z poszczególnych zakładów w sprawie powierzchni cel, w jakich przebywał powód jak i protokoły kontroli. Twierdzenia powoda w tym zakresie oparte były zaś jedynie na jego przeświadczeniu, co do istnienia przeludnienia, nie popartym żadnymi danymi. Należy zaznaczyć przy tym, iż obliczenia powierzchni w budynkach poszczególnych jednostek penitencjarnych dokonuje komisja powołana przez dyrektora, w skład której wchodzi kierownicy działów kwatermistrzowskiego oraz ewidencji. Obmiaru dokonuje się z dokładnością do 0,01 m kwadratowego. Pojemność pomieszczenia otrzymuje się dzieląc powierzchnię danego pomieszczenia przez normę powierzchni mieszkalnej. Obmiaru dokonuje się zgodnie z normą Polskiego Komitetu Normalizacyjnego PN-ISO 9836: 1997 "Właściwości użytkowe w budownictwie. Określenie i obliczanie wskaźników powierzchniowych i kubaturowych". Do powierzchni pomieszczeń mieszkalnych nie należy wliczać wnęki okiennej i grzejnikowej, a także powierzchni znajdującej się poza kratami wewnętrznymi oraz zajmowanej przez urządzenia grzewcze i wydzielone kąćki sanitarne. Tym samym, ocena czy zachowane zostały ściśle określone ustawą normy niewątpliwie winna być dokonana w oparciu o dokładnie przeprowadzone obliczenia, zgodnie z ustawowymi normami. Zarzuty powoda dotyczące osadzenia go w przeludnionych celach, które wynikają wyłącznie z jego przypuszczeń i swobodnie dokonanej oceny wizualnej jego oraz powołanego przez niego świadków osadzonych w tych samych jednostkach penitencjarnych, nie mogą być w żadnej mierze uwzględnione. Tym samym uznać należy, że powód w żaden sposób nie wykazał, by pozwany nie zachował wobec niego standardów co do powierzchni przypadającej na jednego osadzonego. Mimo przeprowadzanych w tym czasie prac remontowych i ogólnego problemu z miejscem w więzieniu, normy powierzchniowe zostały powodowi zagwarantowane.

Całkowicie chybiony jest również zarzut dotyczący niezapewnienia powodowi w czasie osadzenia go w pozwanych jednostkach penitencjarnych odpowiednich warunków bytowych, a także odnoszące się do niezapewnienia mu odpowiednich warunków sanitarnych (wydzielonego kąćka sanitarnego). Zgodnie z art. 110 § 2 in fine k.k.w. cele muszą być wyposażone w odpowiedni sprzęt kwaterunkowy zapewniający skazanemu m. in. osobne miejsce do spania, odpowiednie warunki higieny, dostateczny dopływ powietrza i odpowiednią temperaturę i oświetlenie odpowiednie do czytania i wykonywania pracy. Zgodnie zaś z § 34 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 25 sierpnia 2003 roku w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności (Dz. U. z 2003 roku, nr 152, poz. 1493) stan sanitarny zakładu karnego, ogrzewanie, oświetlenie i wentylacja pomieszczeń, utrzymywanie czystości przez skazanych, stan i czystość odzieży, bielizny oraz bielizny pościelowej, ilość i jakość posiłków oraz sposób ich przyrządzania i wydawania są kontrolowane przez pracownika służby kwatermistrzowskiej i lekarza lub innego upoważnionego pracownika służby zdrowia zakładu.

Niewątpliwie wszystkie pozwane jednostki wywiązały się z powyższych obowiązków ustawowych. Z ustaleń Sądu jednoznacznie wynika, że wszystkie cele mieszkalne, w których przebywał powód, były prawidłowo wyposażone w sprzęt kwaterunkowy, w skład którego wchodził stół, półka pod telewizor oraz dla każdego skazanego łóżko, wkład do łóżka, szafka, taboret, wieszak, półka na przybory toaletowe, lustro, sztuce i inne przedmioty konieczne do utrzymania czystości. Ich ilość dostosowana była do liczby osadzonych przebywających w celi, a stan techniczny tego sprzętu był dobry. Środki czystości dostarczane były powodowi zgodnie z obowiązującymi normami raz w miesiącu (papier toaletowy, maszynka do golenia, proszek do prania 20 dkg, pasta do zębów 1 tubka, krem do golenia -1 tubka, mydło - kostka). Nadto, powód miał również możliwość korzystania z prawa do co najmniej jednej ciepłej kąpieli w tygodniu pod prysznicem z indywidualnym dostępem do stanowiska natryskowego, a na co dzień miał dostęp do umywalki w celi z bieżącą zimną wodą, którą miał możliwość podgrzać grzałką lub czajnikiem bezprzewodowym. Powyższe, pozostawało w zgodzie z § 30 ust. 3 wskazanego wyżej rozporządzenia.

W każdej celi znajdowały się również kąćki sanitarne, które były oddzielone od pozostałej powierzchni, poprzez trwałą zabudowę, zamykaną drzwiami. Kąćki te zapewniały niekrepujące korzystanie z nich przez osadzonych, w szczególności izolację wzrokową osób korzystających z toalety od pozostałych osób przebywających w celi. W ZK w M. miała ona postać pełnej zabudowy, w ZK w S. oddzielenie miało postać kotary materiałowej wykonanej z nieprześwitującego materiału, w ZK w K. - zabudowa miała postać parawanu wykonanego ze stelażu z kątownika metalowego wypełnionego płytą pilśniową do wysokości ponad 200 cm, przesłanianego zasłonką materiałową, bądź zabudowy ścianką działową murowaną od podłogi do sufitu, z zamykanymi drzwiami przesuwanymi.

Nadto, zaznaczenia wymaga, iż cele, w jakich przebywał powód były konserwowane w zależności od potrzeb i przeglądów, a awarie na bieżąco usuwane. Nie budził wątpliwości również stan wentylacji w jednostkach penitencjarnych. Podlegała ona regularnym kontrolom, zarówno wewnętrznym wykonywanym przez służby kwatermistrzowskie oraz zewnętrznym przeprowadzone przez kominiarzy. Nie wykazały one by przewody wentylacyjne i spalinowe były nieprawidłowe czy niesprawne. Nie było nigdy żadnych zarzutów w tym zakresie i nie było potrzeby przeprowadzania jakiegokolwiek remontu.

Niezasadne były także twierdzenia powoda, by w trakcie osadzenia go w pozwanych jednostkach niezachowano odpowiedniej temperatury pomieszczeń. Kontrolowano ją w zależności od pory roku. W razie ochłodzenia pomieszczenia te były także w odpowiedni sposób ogrzewane, temperatura pomieszczeń była utrzymywana zawsze w granicach powyższej 20 stopni C.

Nie sposób zatem uznać, że powód w jakikolwiek sposób pozbawiony był prawa do prywatności czy godności. Powyższe okoliczności pozostawały w zgodzie z normami wynikającymi z art. 110a k.p.w. oraz § 28, § 29, § 34 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003 r. w sprawie regulaminu organizacyjno - porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności (Dz. U. z 2003 r, Nr 152, poz. 1493 ze zm.).

Powyższe okoliczności dotyczące warunków w celach, stanu sprzętu kwaterunkowego, kąpoków sanitarnych, instalacji wentylacyjnej zostały wykazane przez stronę pozwaną, co znalazło odzwierciedlenie w notatkach urzędowych sporządzonych przez pracowników jednostek penitencjarnych oraz sprawozdaniach z kontroli przeprowadzonych przez sędziów penitencjarnych.

W każdej z jednostek penitencjarnych powód mógł korzystać z szeregu praw przysługujących osobom, wobec których wykonywana jest kara pozbawiona wolności, w tym m.in. mógł korzystać z różnych form zajęć kulturalno - oświatowych i sportowych, z zasobów biblioteki, rozmów telefonicznych, widzeń, spacerów, opieki wychowawczej, psychologicznej, medycznej, duszpasterskiej. Jednostki te spełniały wymogi wynikające z art. 135 § 1 k.k.w. , zgodnie z którym w zakładach karnych stwarza się skazanym warunki odpowiedniego spędzania czasu wolnego. W tym celu organizuje się zajęcia kulturalno-oświatowe, wychowania fizycznego i sportowe oraz pobudza aktywność społeczną skazanych. W każdym zakładzie karnym prowadzi się zwłaszcza wypożyczalnię książek i prasy dla skazanych oraz stwarza możliwość korzystania z urządzeń audiowizualnych w świetlicach i w celach mieszkalnych. Korzystając z tych urządzeń skazany nie może zakłócać ustalonego porządku w zakładzie (§ 2).

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika także, iż powód w czasie osadzenia go we wskazanych jednostkach miał zapewnioną możliwość składania skarg, wniosków, uwag do swoich przełożonych. Przysługiwało mu także prawo do konsultacji psychologicznej. W trakcie odbywania kary pozbawienia wolności nie zgłaszał on jednak żadnych zastrzeżeń, co do warunków bytowych.

Z okoliczności przedstawionych w sprawie nie wynika również, by uzasadnione były zarzuty, co do tego, że cele, w których przebywał powód były zagrzybione i zaniedbane. Co prawda funkcjonariusze służby więziennej potwierdzili, że stan cel nie jest idealny, co jest m.in. wynikiem stałej niszczącej działalności osadzonych w nim więźniów. Niewątpliwie jednak zdarzające się okazjonalnie zadrapania, zabrudzenia, zawilgocenia nie mogą być uznane za istotną dolegliwość, wpływającą na odbywanie przez powoda kary pozbawienia wolności. Z okoliczności sprawy wynika bowiem, że w każdym zakładzie penitencjarnym na bieżąco wykonywano niezbędne remonty i malowanie cel mieszkalnych, usuwano wilgoć odpowiednimi środkami. Dbanie o porządek w celi należało do samych osadzonych, w tym do powoda. Miesięcznie każdy osadzony otrzymywał środki pozwalające utrzymać im czystość. Nadto, estetyczny wygląd cel w żadnym wypadku nie może stanowić o niegodziwości wykonywanych warunków, w jakich powód odbywał karę pozbawienia wolności. W aspekcie prewencyjnej funkcji tej kary uznać należy, iż warunki bytowe w zakładzie karnym powinny być na poziomie minimalnym, nie naruszającym jednakże dóbr osobistych osoby osadzonej. Nie można zatem oczekiwać od Skarbu Państwa, by zapewniał osobom, które są kierowane do jednostek penitencjarnych, celem izolacji, wysokie standardy. Uznać należy zatem, iż warunki bytowe, w jakich przebywał powód nie budziły większych zastrzeżeń i były zgodne z warunkami, jakie przewidują przepisy wskazanego wyżej Rozporządzenia

Ministra Sprawiedliwości z 25 sierpnia 2003 roku w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności (Dz. U. z 2003 roku, nr 152, poz. 1493).

Reasumując, uznać należy, iż działanie pozwanego było zgodne z prawem. W żadnej mierze nie można zarzucić mu nienależytego wykonywania swoich obowiązków związanych z zapewnieniem powodowi jako osadzonemu w zakładach karnych odpowiednich warunków kwaterunkowych. W konsekwencji działanie pozwanego nie doprowadziło do poniżającego i niehumanitarnego traktowania powoda, w szczególności do naruszenia jego dóbr osobistych w postaci godności i dobrego imienia. Administracja jednostki każdorazowo dbała, by kara pozbawienia wolności wykonywana była z poszanowaniem godności ludzkiej, stosownie do obowiązujących przepisów. Jedyna nieprawidłowość polegająca na tymczasowym umieszczeniu powoda w celach, które miały zabrudzenia, odpadający tynk, wilgoć nie mogło być jednakże oceniane jako działanie, za które pozwany ponosić będzie odpowiedzialność. Niewątpliwie drobne niedostatki i dyskomfort są elementem kary pozbawienia wolności, z którym powód winien był się liczyć popełniając przestępstwo. Co więcej niedogodności, jakie zostały wykazane w toku procesu w żaden sposób nie wykraczają w sposób jaskrawy poza granice, które mogłyby stanowić o naruszeniu godności powoda. Żadne działanie pozwanego nie doprowadziło w rzeczywistości do sytuacji, w której powód czułby się dotknięty bądź poniżony. Dolegliwość związana z koniecznością izolacji penitencjarnej, a co się z tym wiąże, poczucie przygnębienia, na jakie powołuje się powód, nie może oznaczać automatycznie, iż doszło do naruszenia jego dóbr osobistych. Co więcej stan cel, który zarzuca powód w żaden sposób nie wynikał z celowego działania wobec powoda, czy chęci sprawienia dodatkowej dolegliwości, a jedynie z braku należytego dofinansowania więziennictwa. Niedofinansowanie więziennictwa, tak jak wielu innych aspektów publicznej działalności Państwa, w tym przede wszystkim działań podejmowanych na rzecz osób nie naruszających porządku prawnego (szkolenie, opieka społeczna) jest efektem wieloletnich zaszłości determinowanych poprzednimi warunkami ustrojowymi i odczuwalnymi jeszcze skutkami transformacji systemu społeczno - ekonomicznego. W takich zaś realiach zasądzenie na rzecz powoda zadośćuczynienia za naruszenie jego dóbr osobistych, które nie wynikało z celowego i nacechowanego złą wolą działania jakiegokolwiek podmiotu odpowiedzialnego za warunki odbywania kary, leżałoby w sprzeczności z powszechnym poczuciem sprawiedliwości, od czego nie można abstrahować przy orzekaniu o zadośćuczynieniu. Warunki, w jakich powód odbywał karę, co resztą zostało przez niego przyznane, były takie same jak dla innych więźniów, nie mogły być więc one formą jakiegokolwiek indywidualnej dyskryminacji. Warunki te były natomiast o takim standardzie, jaki na obecnym etapie możliwości finansowych Państwa można było zapewnić (z uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 6 grudnia 2007 r., sygn. akt. I ACa 499/07). oPodnoszenie takich zarzutów jest niewątpliwie sprzeczne z art. 5 k.c. na słusznie wskazywała strona pozwana.

Reasumując, uznać należy, iż powód w żaden sposób nie wykazał wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 6 k.c. w zw. z 232 k.p.c. ani zaistnienia szkody majątkowej ani też naruszenia jego dóbr osobistych. W żaden sposób nie dowiódł, iż odbywanie kary pozbawienia wolności wywarło negatywny wpływ na jego zdrowie, ani też by było powodem powstania jakiegokolwiek szkody majątkowej. Na podstawie przeprowadzonych w sprawie dowodów, nie sposób uznać, by została naruszona godność powoda, przez osadzenie go w przeludnionej celi, czy też by doszło do naruszenia jego prawa do prywatności poprzez niewydzielenie w sposób prawidłowy kąca sanitarnego.

Niezależnie od powyższego, Sąd miał również na uwadze, że roszczenie uległo częściowemu przedawnieniu. Zgodnie z art. 4421 § 1 k.c. roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Zatem w zakresie przekraczającym 3 lata od wniesienia pozwu (tj. za okres przed 27.02.2009 r.) roszczenia podlegały przedawnieniu. Obejmowały zatem cały okres pobytu w Zakładzie Karnym w S., część pobytu w Zakładzie Karnym w M. i część pobytu w Areszcie Śledczym w G..

Sąd uznał zatem, iż powództwo o zapłatę zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych powoda nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem nie zostały wykazane przesłanki tej odpowiedzialności z art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c.

a co do części i tak uległo przedawnieniu. Wobec powyższego Sąd na podstawie powyższych przepisów stosowanego a contrario oddalił powództwo, o czym orzekł w punkcie pierwszym orzeczenia.

O kosztach sądowych Sąd orzekł w punkcie drugim, zgodnie z zawartą w przepisie art. 98 k.p.c. regułą odpowiedzialności za wynik postępowania, w myśl której koszty te ponosi strona przegrywająca sprawę. W związku z powyższym Sąd zasądził od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa koszty zastępstwa procesowego w kwocie 3.600 zł. Na kwotę tą składa się wynagrodzenie pełnomocnika obliczone na podstawie § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 roku, nr 163, poz. 1348 ze zm.), stosowanego zgodnie z art. 99 k.p.c.